

Två års detektivarbete gav resultat

Charley Nilsson har på två års tid sammanställt en släktberättelse som skildrar en historia på drygt 200 år. Det blev en spännande och givande tidsresa med skånska förtecken. Kanske blir det en ny bok på fru Ingemos förfäder så småningom. Foto: BRITT-MARI OLSSON

Han gjorde det många bara drömmer om – en bok om sin släkt. Fast Charley Nilsson forskade inte som man ska. Han gick sin egen väg.

Man kan forska om sin släkt på många olika vis. För det mesta tar det lång tid – och någon riktigt bra presentation av allt material blir det sällan. Ja, målsättningen finns förstås att sammanställa alla anteckningarna till en fängslande släkt-historia. Men alla lyckas inte nå så långt.

Här har vi ett lysande undantag och ett bra exempel på hur man kan göra. Charley Nilsson, 54, slog till direkt, samlade uppgifter i två år och skrev sedan en innehållsrik och uppskattad bok om sin släkt på 126 A4-sidor.

Ja, Charley Nilsson kan förstås sin sak. Han är bra både på att prata och skriva. Till vardags är han informationsansvarig hos polisen i Helsingborg. Han kan konsten att skriva press-meddelanden. Rädd för folk är han inte heller – så det blev en och annan stimulerande resa till både kända och okända släktingar.

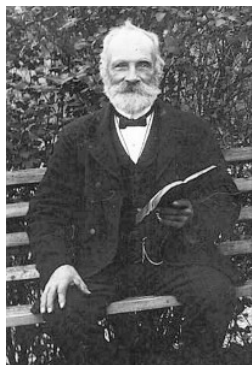
Han hade egentligen tänkt börja släktforska tidigare, men det var först när hans mor dog 1997 som han sade att ”nu måste jag”, men det dröjde ytterligare tre år innan han inledde jakten.

- Det var svårt att rota i mors papper, säger Charley. Men jag gjorde en kort intervju med min far 1988. Och så skrev min son Johan ett specialarbete i skolan. Han sammanställde en bra berättelse om sin farmor. Då lärde jag mig att man inte ska underskatta en äldre människas minne. Det är det viktigaste.

Muraren Nils Nilsson (1872-1930) och sömmerskan Amanda Andersdotter (1878-1960), Charley Nilssons farmor och farfar. Foto från 1905.

Charley Nilsson har begränsat forskningen till en period på ungefär 200 år. Man kan säga att det börjar med farfars farfar Nils Olsson (1806-1899) som bodde i Norra Rörum och var gift med Hedvig Hansdotter (1802-1884). På den manliga sidan går det sedan via Magnus Nilsson (1844-1914, Höör), Nils Nilsson (1872-1930, Höör) och Hugo Nilsson (1915-1994, Helsingborg). Rötterna för Charley Nilssons morfar Oskar Persson (1882-1962, Billesholm) och mormor Hilda Nyborg (1885-1952, Norra Vram) finns i bland annat Hardeberga (Lund), men det finns släktband även i Billeberga, Asmundtorp, Torrlösa, Saxtorp, Ängelholm och Bjuv.

Magnus Nilsson (1844-1914), farfars far till Charley Nilsson. Magnus grundade Höörs baptistförsamling och var senare dess föreståndare.

Som ni märker handlar det uteslutande om starka skånska rötter. Fast det finns en kittlande historia, en legend som berättar att Hedvig Hansdotters far Hans Peter Beckman (1766-1852) skulle ha haft engelska anor. Han hade militärt förflutet som sergeant och det berättades att han var ättling till en engelsk desertör.

- En förfader och amiral i engelska flottan ska någon gång på 1600-talet ha rymt från England och hamnat i ett skånskt fiskeläge. Mannen i fråga uppges ha varit rejält rik och ägt sjuutton tunnor guld hemma i England. Hitkommen till Norden tog han sig till Stockholm och utbildade sig till hattmakare. Ättlingar i rakt nedstigande led till den hitflydde sjöofficeren ska ha bott i Stockholm i början av 1900-talet, skriver Charley Nilsson i sin sammanställning, som bär titeln "Man har ju lite minnen".

Detta har dock Charley Nilsson inte kunnat kontrollera och han poängterar också att det är en släktlegend.

Under de här två intensiva åren har Charley Nilsson lärt känna många personligheter, både levande och de som numera finns i arkiven.

- Vissa släktgrenar hade jag inte en aning om. När man forskar börjar ju släkten "leva sitt eget liv". Jag har träffat nästkusiner som jag inte ens visste fanns. Två grenar fanns i Västergötland.

- Det som förvånar är även att det togs så mycket fotografier förr i världen.

Charley Nilsson har inte gått någon kurs. Men första året gick åt till intervjuer. Därefter blev det drygt 100 timmar på Landsarkivet i Lund. Ja, förr eller senare måste man leta i kyrkböckerna. Det slipper ingen.

Den hetlevrade Pehr Persson (1845-1920), morfars far till Charley Nilsson. Pehr, femma från vänster, var bland annat byggnadsarbetare i Billesholm.

Det blev även besök på kommunarkivet i Bjuv där hans morfar var politiskt aktiv. Här hittade Charley Nilsson även dokument om sin morfars far kolhuggare Pehr Persson (1845-1920) som

ett år före sin död hade fått en skatteskuld på 75 öre efterskänkt på grund av rådande fattigdom. Pehr, som var envis, kraftig och temperamentsfull, fick 1875 vistas tre månader i Malmö fängelse efter ett bråk på krogen (hemfridsbrott) i Billesholm. Ur arkivet kunde Charley Nilsson även anteckna att sexbarnsfadern Pehr Persson hade ”ljus hår, blå ögon, rak näsa, ovalt ansikte och ordinarie växt (166 cm)”. Så visst går det att få veta – bara man söker.

Charley Nilsson hittade också, via bouppteckningar, sin morfars två bröder som flyttat till USA.

- Men jag har inte använt mig så mycket av Internet, säger Charley. Jag har i stället frågat mig fram och fått många svar. Jag hade tur som hade en farbror och faster i livet som jag haft mycket kontakter med och som lämnat mig många uppgifter. En del forskar ända ner till 1500- talet, men jag är lite skeptisk till det. Jag tycker att det var lagom att hålla på med 1800-talet och framåt och på så vis följa historien.

Både Charley Nilssons farfar och morfar var murare – och föreningsmänniskor med frikyrkobakgrund. Flera i släkten har haft hantverksyrken som skomakare, snickare och murare. Charley Nilssons föräldrar Hugo och Ella Nilsson drev bageri i Bjuv, Billesholm och Helsingborg (Dahlins på Kullagatan). Men många har även klättrat på den sociala stegen, bland annat blev Fritz Persson (1874-1959) känd byggmästare i Billesholm. Intressant poäng i släkthistorien är även att landsfiskal Eugène Bjäre var son till Charley Nilssons morfars bror Gustaf. Eugéns son Bertil Bjäre var 1984-87 chef för flygflottiljen F10 i Ängelholm. Här fick Charley Nilsson en givande pratstund med en släkting som han tidigare bara hört talas om – men aldrig träffat.

Den fråga Charley Nilsson ställer sig själv är: varför gjorde man inte det här tidigare. Han ger också svaret:

- Det behövs kanske att någon förälder går bort. Kanske är det även nödvändigt att man kommer upp i en viss ålder, när man har lite mer erfarenhet. Självt har jag alltid varit historiskt intresserad. Det är roligt att berätta – och det är en upplevelse att få folk att berätta.

Under de flesta intervjuerna använde Charley Nilsson bandspelare. Sedan har han renskrivit efterhand. Ja, så enkelt är det alltså.

Roland Classon

Publicerad 2002-01-28